

PAPIRU

—Que no porta calçotets?
—Sí, però els porto a sota.

ROYAL CONCERT

Fabelló de Woda

El Rei dels Hums-Malls

Grans evasions a

ROSARIO FARAON

45 HERMOSES ARTISTES 45

Gran èxit de les vetllades en el nou

FOYER I SALÓ SPORT

Entrada lliure

Restaurant a la carta

Butaques gratis

'POMPEYA'

Temple de l'alegria

Telefon 2458

Tots els dies, tarde i nit,

Lucia Campos y Trio Riquelme

Exit colossal de

LOS LIA FRED

606

Al alcanç de totes les fortunes

Veneri-Sifili-Pell-Impotencia

Rambla del Centre, 7, pral.

(davant del Liceu) de 6 a 8

CUPLETS

del

"PAPITU"

(TERCERA SERIE)

contenint els cuplets amb la tonada de Chulapona, Chulapona; La Española; ¡Ay, Nemesio!; Manolo, Manolo; En el Ingenio; Mirame, mirame; Mi Mariana; Golondrón; Paso doble Gallito; Chulapa soy; La marxa d'Eva; Causas y efectos; ¡Oh, el bacalao; Le dernier tango; La Bella Chica; En la Verbena; Besar no es pecado; El último cuplé; ¡Hay que ver!; Te has caído, chaquetón; El bueno de Guzmán; La Rapaciña; Vals de Maruxa; En Mieres del Camino; La mujer Española; Pues no es así; ¡Viva el Chotis! La hora del té.

PREU: UN RAL

GONOROL

SANTALOL SOL

Unic principi actiu de la Essència de Sàndal, la eficàcia de la qual ha sigut reconeguda com superior a quants medicaments s'anuncian per a curar la **Blenorragia** en totes se manifestacions, **Cistitis**, **Albúmina**, **Incontinència d'orina** i altres. Mètode senzill i econòmic.

AVIS IMPORTANT: Per a evitar en quant siga possible que els malalts puguin ser sorpresos en sa bona fe o ignorància demanen sempre **SANTALOL SOL** amb el nom **GONOROL** que hem patentat expressament per a dit objecte.

VENDA

En totes les farmàcies, dirigint les demandes, reclamacions i consultes a **Farmàcia SOL**, Cortes, 606 (cantonada Balmes). **BARCELONA**.

Les injeccions, els lavatges, el sàndalo i arheol solen retardar la cura de la **PURGACIO**, semblant primer que van bé, però al deixar-los torna el flux, i, en general, sols entretenen la cura. Amb les especialitats

PARADELL

en pocs dies se logra la curació completa.

27 anys d'èxit

Farmàcia PARADELL, Comte de l'Assalt, 28. BARCELONA

LES HORES D'AMOR SERENES

Elis viatjants m'has dit? Caram qu'et fum! Com aquell qui no ha dit res! Si el viatjant es tota Catalunya... Dir viatjant, es dir madaporam, *pasmilla*, seda gloria, blutella, etc. Parlar dels viatjants es parlar de tota la nostra industria i de tot el nostre comerç. Jo lamento no tenir espai suficient per a cantar aquí una netania d'elogis al viatjant de Catalunya, quina suma de virtuts pot resumir-se en tres oracions breus. Oh, vosaltres eis de l'estòmac heroic fet a prova de saïses de les fondes que visiteu! Oh, vosaltres eis de la pròstata irritada per iraqueteig de tartanes, diligències i trens! Oh, vosaltres que no teniu el dret casi diví d'engegar al *caram* a ningú. Jo os compadeixo des del fons de la meua ànima i, si pogues, os donaria, en pag de lo mòrt que heu de patir, el pàidol dels senyors de Sant Gervasi o dels botiguers del carrer Alt de Sant Pere, que fa trentadós anys que mengen la mateixa quantitat d'escudella—mig plat soper—feta de la mateixa manera—un coll i pedrer, tres patates, déu de carnsalada i un ós—I a la mateixa hora cada dia. Jo os donaria el pàidol d'aquesta gent que no'l fa servir per res, d'aquesta mena de gent que sense saber-ho ni proposar-s'ho ha arribat al socialisme de la vianda, a l'igualtat absoluta de l'escudella, a la regimentació del cigró, a la metodització de la carnsalada, a l'ordenació de la patata. Vosaltres no la podeu fruit aquesta ordenació de la patata, perquè aneu a pobles. Aquí os en toquen tres, allà os en toquen quatre, més enllà *ndélicsi*, etc.

Mòltes vegades, meditant sobre el caràcter especial que heu de tenir per a tractar a aquella mena de cosa que se'n diu el *client*, fent consideracions a l'entorn de la placidesa i suavitat de geni que heu de treure en fóra, m'he preguntat si per un general alemany—que són els que manen més i més depressa—no fóra un càstig terrible, un càstig sense precedents, el fer-lo, encara que no fos més que dos mesos, viatjant català... sempre sonrient, sempre trempat i sempre disposat a dir-li a qualsevol, per idiota que sigui i malcarat:—Passi-ho bé, senyor Antonet. M'he alegrat molt de veure'lt—anc que no se'n hagi alegrat gens i fins al contrari, encara que interiorment pensi «Aixís te reven essis, fill de fustal» Com també he pensat moltes vegades que, per aquest viatjant que's veu obligat a posposar a les *cretones* i als articles de sederia la seva pròpia personalitat, fóra un plaer potser irresistible el poguer portar sabre una temporadeta i poguer dir: «¡So brutol ¡No seas animallo» i demés termes que la disciplina exigeix i la ciència militar aconsella.

S'ha de tenir en compte que un servidor, al parlar de la mansuetut del viatjant, al referir-me a la seva bondat obligada, no pretenc—molt al contrari—ferir la seva susceptibilitat (hi ha paraules que cansen molt d'escriure). Grec fermament que en el món hi ha

quan menys dues morals, la moral universal i la moral del negoci, que també és universal perquè si fa o no fa a tot arreu del món *les affaires sont les affaires*. Per això resulta que no pot ésser bon negociant, n. ho és aquell que es posa a fer negoci amb una moral que no és la pròpia, i en canvi veiem que s'enfilen els que a l'entrar en el ram del negoci agafen aquella moral i si no la tenien, l'exerceixen i amplien i perfeccionen si ja la possien, motiu pel qual sentiren a dir que han nascut pel negoci o que són molt llestos pel negoci. Tot lo qual significa que practiquen molt bé i coneixen molt la moral pròpia del ram, que és la moral del «Passi-ho bé, senyor Antonet!» Per això al dedicar avui el número als viatjants catalans que són el voiant de la gran màquina mercantil de Catalunya, per contrast, recordem amb certa amarga dolçor, aquella figura anormal i quixotesca d'un viatjant amic nostre, que deia, disputant-se amb els clients: «Si no li agrada, deixi-ho! Ja té ordre: d'anar a fer... etzé!» o alio altres més gros, quan el comerciant li deia per exemple: «Me sembla que no és igual que la de l'any passat aquesta mostral!» Sospita que ell contestava amb un «A mi vostè me la... pamala!» que deixava sec a tothom.

Jo no voldria acabar aquesta crònica sense dedicar una sincera salutació a tots els viatjants, lo mateix de via estreta, que als del nord, que als del litoral, que als de Catalunya i Balears i fins als corredors, als modestos corredors de la plaça, que és una plaça que sempre està per a ells en estat de guerra. Per a ells, per a tots ells m'he empecat un pensament que si resulta el posaré en algun full de calendari—distinció la més alta a que poden arribar els pensaments sublims.—Catalunya—m'he dit—és tota un gran teler. Catalunya es un teler i el viatjant català la llançadora;—ara no discutim si té fil o no té fil.—El viatjant català una llançadora que teixeix l'ànima catalana, ànima de negoci, alegre i fionja de caràcter. Enemiga de les discussions i partidaria d'anar fent aquell «avant sempre!» que vol dir endavant i fora. Pel viatjant català no hi ha comarques; és la eterna llançadora que lliga caps i teixeix; quan l'ànima catalana sigui acabada d'urdir, veureu com de tota ella ressonarà un crit simbòlic, un crit que ens ha de fer anar molt lluny, tant com hi han anat els països més negociants del món; serà un crit de negoci, la veu del déu Mercuri, que ja fa anys ha anat a menos: ara fa el tresillo amb el senyor Esteve cada diumenge a la tarda; la veu del déu del negoci o sigui del déu que l'ha fet, ressonarà saludant a l'humanitat tota, d'una faïçó ben catalana, dirà a tot el món considerant-lo un possible client: «Passi-ho bé, senyor Antonet!»

PERIPECIES D'UN VIATJANT

(VERSOS QUE NO CAUEN EN VERS)

De *Bilbao* a *Saragoça*
va fè un viatjant la ruta
i en tants *lios* va trobar-se
que la va passar molt... negre.

Avorrit dels mals negocis,
al fer la plaça d'*Arela*
amb un client va enfadar-se
i el va engegà a la... dallonces.

Empipant-se amb la mestressa
d'una fonda de *Lezama*
li va dir, fet un dimoni:
—Miri, vostè, me la... enreda.

Als companys que va trobar
al cafè d'*Inoso-Oyardo*,
els hi va di:—A la cambra
de la fonda, me la... miro.

Jogant *mano a mano* al dòmino
amb un castelà a *Briones*,
li va dir fet una fiera:
—¡Me toca usted... las narices!

Lo més gros va ser l'escàndol
que va moure a *Cenicero*

quan un company va enviar-lo
a que'l dessin... per inútil.

En una casa de meuques
de tres peles, de *Logroño*,
va di a una:—Si no callas,
te obro en canal por el... eje.

I apenes entra nostre home
en el poble de *Recajo*,
s'empipa amb un i l'increpa:
—Váyase usted... a paseol

A l'arribà, amb la maleta,
a l'andèn de *Calaborra*,
diu al moço d'equipatges:
—Me sacará usted... la caja.

Un concert gratis va dar-li
un client de *Castejón*
i molt cremat me li clava:
—Es usted un ma... marracho.

El mateix dia es disputa
amb un jove de *Tudela*
i fòra de sí, nostre hèroi
li diu:—Vostè me la... aparta.

Seguint les llurs peripecies
s'arriba a *Ribaforada*
i no trobant-hi negoci
diu:—Si que l'han ben... foscudal

Desmaià de tants fracassos
se'n va al poble de *Pedrola*
i allà una moça molt caia
me li espatlla la... escopeta.

Seguint la ruta marcada
se'n va a treballà a *Alagón*;
un client, casat, l'engega
i ell li diu:—¡Vaya un ca... nalla!

Grapeja tant a la raspa
de la fonda de *Caselas*,
que ella s'exclama empipada:
—No me toque usted las... ropas.

Per fi, arriba a *Saragoça*
fet un *asco* el molt taül
i diu:—No vull més viatges,
perquè això em dona... disgustos.

I engega al carai les mostres,
perquè no està per raons
i diu que de corre terres
ne te ja plens els... budells.

CORRENT DE LA CECA A LA MECA

UNS INFORMES D'INTERÈS

(Didleg geogràfic)

Me desperto i quedo *Sestao* en el *Lillei*; dono un
Brincola, me calço les *Zapardiel* i crido:

—*Perpetual*

—*San Felices*, señorito! (La raspa es de *Valladolid*.)
¿Qué se, le ofrece a *Ostende*?

—*Andoain* corrent, agafa la *Escobar* i *Benabarre* el
despatx; *Barruelo* bien; *Abrantes* los *Balkanes*, que en-
tri la *Lucena* de *Alboraya* i que se *Orense* la habitación.
Mira, el calçat està *Manchester* de *Lodosa*; posa'l que
s'aixugui al cantó del *Brasil*; treu l'*Alhambra* i remou
la *Cenicero*. *Axpel* Ja m'he constipat.

—Porque hace *Frescano*, señorito, y se ha quitado
usted la *Zumárraga*; no me quiere usted hacer *Cáuca-*
so... ayer llovía y salió sin *Paraguay*.

—Jó?

—¡Yustel!

—Això a tu, no't *Lecumberri*. Què som avui?

—*Viérnoles*.

—Creia que érem *Sabadell*. Quina *Orán* tenim?

—Las *Ochandiano*.

—En *Pinto*?

—Y un *Sagunto*.

—Mira, noia, necessito que'm portis una *Copenha-*
gue de *Alanis del Mono*.

—*Noain*.

—Doncs porta'm, què sé jol... Porta un parell de
Huevar fritos, *Pancorbo* para *Hontoria* en la *Salsadella*
i un vas de *Vinaroz* per fer un *Buitrago*; i tingues cui-
dado, que sempre se't *Guadarrama* el *Viniegra*. Després
Limpiás la *Mesopotamia* d'escriure, treu's un *Priego*
de paper de la *Carpetana*; si encara tenim *Sobradriel* en-
gomats, d'aquests sobres, vull dir, que tenen *Gomera*;
compra una *Tobarra* de *Lácar*... Tinc d'escriure una
carta que *Urgel* respondre-la. Tu la tiraràs al *Luzón* de
Correus.

—Señorito, y lo hace usted de *Belgrado*?

—Caient-me la *Baviera* de gust.

—Con estas cosas es *Tauste* quedándose *Vichitvaro*
de pensar.

—Què *Remedios*, fillal Lo de les escriptures: «Hay
que ganar el *Panamá* con el *Sudán* de la *Fresne*»

—¿Y piensa usted contestar así tan *Washington* ni
son, sin conocer a esa *Mozambique*?

—No *Maqueda* altre camí; però, ara que me a *Cór-*
doba, a aquesta *Chiclana* la vaig veure una *Fa*. Tu la
coneixes?

—¡Sí, señorito!

—Parla, Parla.

—Pues son... *Dos Hermanas, Duñas* de algunos *Brenes de Fortunas*; *Estépar* de individuos son hijas de *El ciego de Alava*, aquel pobre que *Mendigorra* por las calles. Pero ahora tienen muchos *Manises*.

—Han tret la lotería?

—*Port-Bou* de una *Herencia*, cuyos bienes, aunque *Grávalos* una hipoteca, producen muy buena *Rentaría*. Es una tiple del género *Chicago*.

—De las *Célebes*?

—No vale *Nalda*; ni tiene *Tarento*, ni *Apeninos* se la oye, pues tiene *Calaspara* en la *Gargallo* y todo lo *Cantábrico* de *Falset*; es alta como *Uncastillo*; mal *Formosa*; *Vilaseca* como un *Albaladejo*; las manos llenas de *Sabiánigo*; *Calvarrasa* de *Arriba*; de un oio la *Crimea* y tiene una *Vistula* en el otro; el *Somorrostro* lleno de *Granollers*; padece de *Osmá*; tiene un *Genil* de *Bel Cebú*; cuando *Deume* no hace más que *Roncal*; le da por *Madagascar* tabaco; al hablar bal *Buceda* y des *Barrameda* de tal modo, que suelta *Quinconces* en menos que canta un *Gallo*; es tan *Suecia* y tan *Cochinchina*, que *Jamaica* emplea el agua ni el *Japón* y...

—Y... *Bèlera, Bèlera*, no segueixis, això és una dòna de les *Espelúy Nantes* i que espanta al *Uceno* del *Alba de Tormes*.

—Además, señorito, es una *Tarascon* *Bulgaria* que ha *Ródano* el mundo, corriendo la *Túnez*... ¡Tuvo un *Miño*!

—Oh, *Tábara*! Oh, *Morés*!

—Sí, ya ha tenido un *Sáslago* con un *Benaguacil*, con un *Carcagente* de la secreta, con un *Villamarchante* que se dedicaba a las *Ventas de Cadernas* de reloj;

ahora vive con un tal *Gil Oca*, que ayer le regaló un *Medellín* adornado con *Piedrabuena* y unas botas de *Becerril* finas, y por las noches la lleva al teatro a *Antequera* de primer piso, pero ella en cambio le plancha los *Paracuellos de Jiloca*, le *Dinamarca* la ropa, se la cose y le *Cizurquil* los calcetines. ¿Qué tal?

—¡Mala *Bombay* les aplaste! *Himalaya* sea su estampal... ¡*Albur* y pesetas!

—No sé si per darrera m'anirà bé.
—Sí, senyoreta, tot és acostumar-s'hi.

de barrila en que un servidor era viajante de angelinas. Y que había hecho tronar y llover por los bollos, podéis bien bien subir de pies. Siempre de la delgada a la Meca, era una especie de plata viva, de culo de Jaimito... ¡Si corrí de pueblos! El colmo de un chistoso, es sacarle punta a una bola. ¿En qué se parece la filosofía francesa a una papelería? En que hay «Des-cartes». ¿Y en qué se parece un pájaro a dos novios en el cine? En que el pájaro es un animal alado y los novios, uno al lado del otro.

Viernes, 15.—Hoy en día, los viajeros están más cargados de romances. Son más de la goma y no buscan razones y casi bien no juegan al canario ni al burro mallorquín. En un tiempo hacíamos ruedo y las raspas de honda se trastocaban por nuestro peine. Cuando más vamos, menos valemos, ¡vatúa nada mundo! Ya lo dice el dicho: «Quien pierde el sebo, pierde el señor». Hoy he comprado un pantalón de terciopelo en casa de un sastre francés que se dice *Pierre*. Por cierto que el rótulo decía: «*Robes-Pierre*». ¿Cómo se le llama al que vende malvas? Malvado. ¿Y al qué vende cuernos? Bañero. Envíen fondos.

DEL TEATRE DE LA GUERRA

Notas remitidas por conducto de un viajante sin jaena por nuestro corresponsal *Buendía y Gassol*, ex-viajante de angelinas sin cáscara.

Nota.—Ponemos esta nota porque las notas en un número de viajeros van como el anillo en el dedo.

¡**Jueves, 14.**—¡Ay, que me viene! Sí, hijitos, sí: me viene a la memoria el recuerdo de aquellos tiempos

Sábado, 16.—Pero ahora no crean que todo era arroz, no. También las pasábamos de crespas. Una vez, en Riodelodos, me pelaron al chamelo y toqué el dos sin pugar a la mujer que me hacía las faenas. Ella que sí que puso piernas al cogote y me achampó en Caldas de Malavieja y me envió un vuelo y me llamó nariz de latón. ¿El colmo de un picapedrero? Tener el corazón de piedra. ¿Cómo de una prenda de mujer se puede hacer una de hombre? Verán, que es para alquilar sillas. Se coge un chal y se le llama fuerte, aprovechando el eco para hacer «chal-ecos». ¿No se rien? Bueno. A mí sí que... No cojo piedras por eso. Sois unos cebollas.

Domingo, 17.—¡Pero aquellos hartos de reir que nos hacíamos! ¡Y aquel bien de Dios de conquistas! Una vez hice una morena en Molinos de Rey, que a todas pasadas quería que nos tirasen trona abajo. ¡Lo que me costó desempellegarme! El colmo de un ebanista

es hacer un tocador de... guitarra. ¿En qué se parece el gordo de la rifa a una sardina? En que la sardina nada bien y el premio gordo, para mí, nada mejor. Y ¿en qué se parece la Sagrada Familia (la glesia, ¿eh? no fumemos) a un pote de agua fría? En que no esacavao. Expresiones a Morano, el del morro fuerte.

Lunes, 18.—La buena verdad es que cuando un servidor no era aún bélico, los negocios iban más como cale, y uno, si arrinconaba, podía hacerse barba de oro. Ahora todo está fornicado. El colmo de un cura es decir una misa para sacar el ánima de una escopeta. ¿El colmo de un relojero? Tener un hijo que se llame segundo. El cómico que hace bolos es un bolero, ¿verdad? Y el que toca el bombo, un bombero. El colmo de un germanófilo es empeñar un ruso. ¿El pan más alegre? El pandero.

Martes, 19.—Esto de hacer ali en cada pueblo con paja nueva, no digan, que va muy a la hora. Yo, una vuelta, de un solo tiro conquisté tres flaviás. ¿Que diferencia hay entre un río y una bordadora? En que ésta borda y el río desborda. El colmo de una cárcel, es que haya un escape... de gas. ¿Y el de un soldado moreno? Perder el rubio (o el ros...). ¿El colmo de un cirujano? Hacer una operación a un número quebrado. ¿El colmo de un campanero? Sentir campanas y no saber dónde. ¿Y qué hace Pich? No suena, ahora.

Miércoles, 20.—Yo he tomado el determinio de volver a ser de la cuella si me dan el latón en eso de ser reporter. El colmo de un manco es hacer juegos de manos. ¿Que no digo ni así de la guerra? Ya verán: háganse el encargo de que hay más días que longanizas y después de un día otro viene. ¡Ya nos vagará, ya! Ahora arregaren en esta fotografía, que figura un amanecer en Pekín el día en que cogieron al Paco Madrid en Cuenca. Se le parece ¿verdad? Recuerdos a Pahissa, que se harta de salir mapado en los diarios de Madrid. ¡A ver si acabará haciendo zarzuelas!...

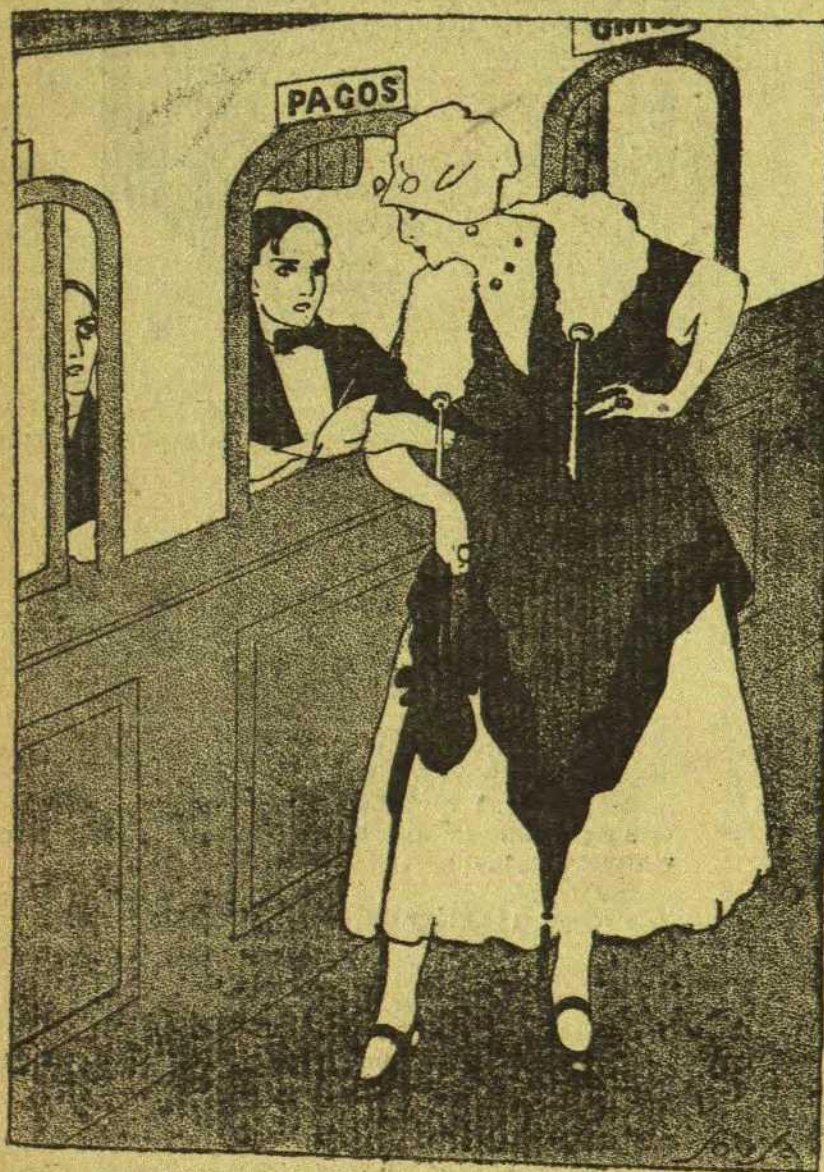
L'Estació més petita

En l'Estació de Tarragona anaven dos viatjants, un de mocadors de seda i l'altre de cotó fluix, passejant-se en espera de que arribés el tren, quan de prompte diu un d'ells.

—A què no sabs quina és l'estació més petita?

—La de Sans, la de Moncada...—deia l'altre.

—No, home, no: és la del poble de la dona, que sols hi cab el passatger i l'equipatge te de quedar-se a fora.

—Es dir que no la puc cobrar aquesta lletra?
—No, senyora, perquè falta que li endosseu.
—Oh, això rau, endosseu-me-la.

Desahogos

EN Rafelet N..., viatjant de merceria, venia de Figueres. En el seu departament hi viatjaven tres fulanos: un anglès, un italià i un francès.

En Rafelet feia una vacaina, quan de sobte el despertà un rot fenomenal, d'aquells de dinar de duro, obra del desaprensiu anglès.

—Cotxinol!—féu indignat el nostre home.

—No enfadar-se—contestà l'autor de la gràcia.—Esto ser desahogo del estómagol

Als pocs kilòmetres, el francès deixà anar un... diguemne *veterano*, que per poc cobreix mitja sabata de'n Rafelet.

—Porcl!—feu aquest.

—Oh, pardon!—féu el francès.—C'est *desagogo* de la garganta, vous savez?

A la mitja horeta, un soroll d'aquells tant característics després d'un tip de seques es deixà sentir cap a la banda de l'italià.

—Marrà! feu en Rafelet.

—Oh! no es niente—contestà l'italià.—Un *desahogo* del intestini, voi capite?

En Rafelet, contenint se per a no deixar-ne anar un de gros, tregué el cap a la finestra i... fillets! Per la finestreta del vagó del costat treia el caparró una xicotà d'aquelles de deixa'm encendre. El nostre home va fer córrer l'imaginació, i aviat va notar que les idees i lo que no eren les idees s'enlairaven un xic massa. Ell que sí, que com si estés sol es dedica a un treball manual per a descarregar el cap. A l'adonar-se'n els companys de viatge, la protesta va ser general.

—Porco!—deia l'italià.

—Cochon!—feia el francès.

—Shocking!—cridava l'anglès...

—No alarmar-se, senyors!—contestà en Rafelet un còp acabada la feina.—Això no és més que un *desahogo* dels... ronyons!!

Matemàtiques

LA casa Palaudaries, Santacana, Deulofeu i C., del comerç de teixits, necessitava un viatjant, i en Lluís va presentar-s'hi. El senyor Deulofeu, acostumat a fer bé les coses, va sotmetre'l a un interrogatori.

—Anem a veure: Si una peça d'estam val, a preu de catàleg, 34 pessetes, un quart de peça, quant valdrà?

—Lulú, si véus amb mi et faré un bon regale...
—Que't penses que tot m'ho mamot?

—Veurà!... Si val 34 pessetes, el quart de peça valdrà... valdrà...

—Sí, home! Sembla mentida que no ho sàpigal Vostè no sab de comptes...

—Veurà! veurà!... Com que un servidor tocava la perfumeria, sab?... i allí no s'hi tracta amb peces de teixit!

Un lapsus

UN diumenge, en un vagó del tren entre Girona i Figueres, viatjaven al menys un centenar de persones. Gaire bé es pot dir que anaven els uns sobre dels altres. A conseqüència del trontoll, de la calor i del fum dels caliquenyos, una senyora d'una trentena d'anys, que viatjava amb un jove, va sentir-se malament i va caure en basca.

En Ruperto, jove viatjant de quincalla, va corre a ventar a l'accidentada, tot dient al seu acompanyant!

—La senyora deu estar en estat interessant, veritat? Un mareig...

—No, jove, no! La meua germana és viuda.

—Viuda? Tant jove? Pobrel Si jo l'havia presa per solteral

Per poc hi ha bolets.

De viatge

RA la primera volta que en Perico sortia de viatge per la casa que treballava. Amb el cor oprimat i temerós de no fer cap planxa, i de que els que més endavant havien d'ésser companys de carrera no li juguessin alguna de les seves, havia fet ja la meitat de la ruta, quan visità una població que estava celebrant la festa major.

A l'estació l'avisaren de que totes les habitacions de la fonda eren donades; però ell, sense fer-ne esment, es dirigí a l'establiment.

Donat el «Déu lo guard», i exposat el seu desig, l'amo de la fonda li digué:

—Miri, jove: d'habitacions només n'hi ha una amb un sol llit; si vostè vol compartir-lo amb el senyor—signant-li un senyor de mitja edat i amb cara de bonatxó,—és lo únic que podem fer.

En Perico el llambregà de dalt a baix, i fent-li bona impressió digué:—Doncs si el senyor no hi té inconvenient, ho accepto.

I allargant-li la mà, el saludà.

—D'inconvenient no n'hi tinc cap—digué el senyor,—sols li adverteixo que sóc curt de pell.

Quedaren convinguts per l'hora d'anar a dormir, i es dirigiren cada hu a la seva tasca.

Esdevinguda l'hora de la son, en Perico i el seu company es trobaren i feren cap a dormir.

Encara no feia deu minuts que hi eren, quan el company d'en Perico comença a desenrotllar uns sorolls particulars acompanyats de gasos asfixiants que anaven reproduint-se amb tal freqüència, que en Perico, tip ja de tal obsequi, li digué:

—Però, senyor: si volgués fer l'obsequi...

I el company, algo molestat, contestà:

—Jove, ja li he dit que era curt de pell, lo que m'obliga a obrir un ull quan ne tanco un altre.

Xerrameca

STAVEN un escamot de viatjants de sobretaula i va decantar-se la conversa a parlar de les característiques de cada poble. Amb tal motiu cada hu digué la seva.

Va sortir allò de que quan a un espanyol li cau una mosca en el got deixa la beguda immediatament; si és un francès, separa la mosca i beu el líquid i si és un alemany es beu la mosca i el líquid. Es va dir allò de que a taula els espanyols parlen de política i d'ones; els francesos mengen i beuen i parlen de menjar i beure; i els anglesos mengen, beuen i callen. En fi: que va dir-se tot lo vell i conegut sobre tal tema.

Un dels contertulls contà la següent observació:—Un jove anglès surt de casa sense adonar-se de que li falta un botó de la bragueta. Se'n adona la seva promesa, anglesa també, i, escandalitzada, crida a la raspa perquè li cusi.

Una italiana, en situació semblant, arranca els altres botons per a que no's noti la falta. Una francesa s'hi fa un tip de riure i diu que «ara és moda anar a la negligé». En canvi, una espanyola, pudorosa, el cus ella mateixa.

Un altre viatjant va parlar així:

—Amb un duro, un madrileny va als toros, al teatre, al cafè i convida als amics. Un gallego, l'enterra. Un andalús, l'ensenya, el llueix i gasta tres pesetes. Un català en guanya un altre.

Un tercer també va volguer dir-li la seva:

—Quan a Italia un parroquià torna al sastre el tratge que li ha encarregat, senyalant-li els seus defectes, el sastre es descobreix respectuosament i diu per tota disculpa: «Eccellenza!»

Un francès, en iguals circumstàncies, diu «pardon!» i després es defensa.

Un espanyol mira de reüll al parroquià i diu: «Pues, faci-ho vostè millor! Què s'ha cregut aquest!...»

Per fi, un altre contà lo següent:

—Quan un anglès va de senyora, fa'l seu fet, paga i no diu res a la parella.

Si és italià xerra molt i no dona propina.

Si és francès demana de tot i s'hi fa un panxó de riure.

Si és alemany, es posa trist i s'hi passa una horeta.

Si és espanyol, pregunta com va ser que's va dedicar an això...

Planxa...

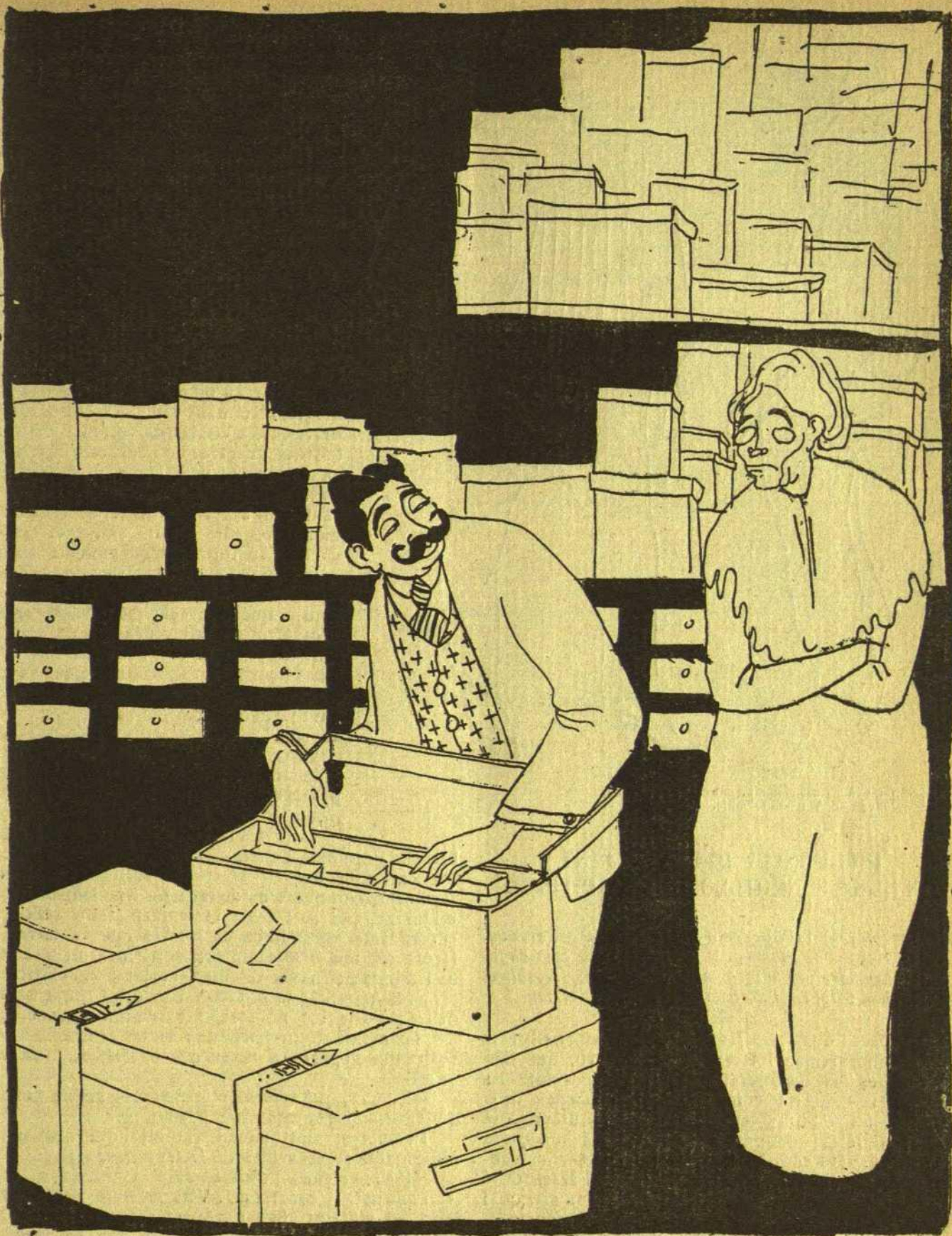
IATJAVA un matrimoni sol en un vagó. Ell llegia el diari en un recó del departament i ella a l'altre extrem es distreia contemplant el paisatge, quan en una de les parades puja un jove i s'assenta al costat d'ell, i adonant-se de l'hermosura d'ella i del seu tipu atreïent, se li acosta i hi entaula conversa. El marit estava distret en la seva lectura, sense donar-se compte de la conversa. Al cap d'un rato, deixant de conversar i coincidint amb el terme de la lectura del marit, se separa d'ella, apropant-se al marit i dient-li:

—Me sembla que això és arròs.

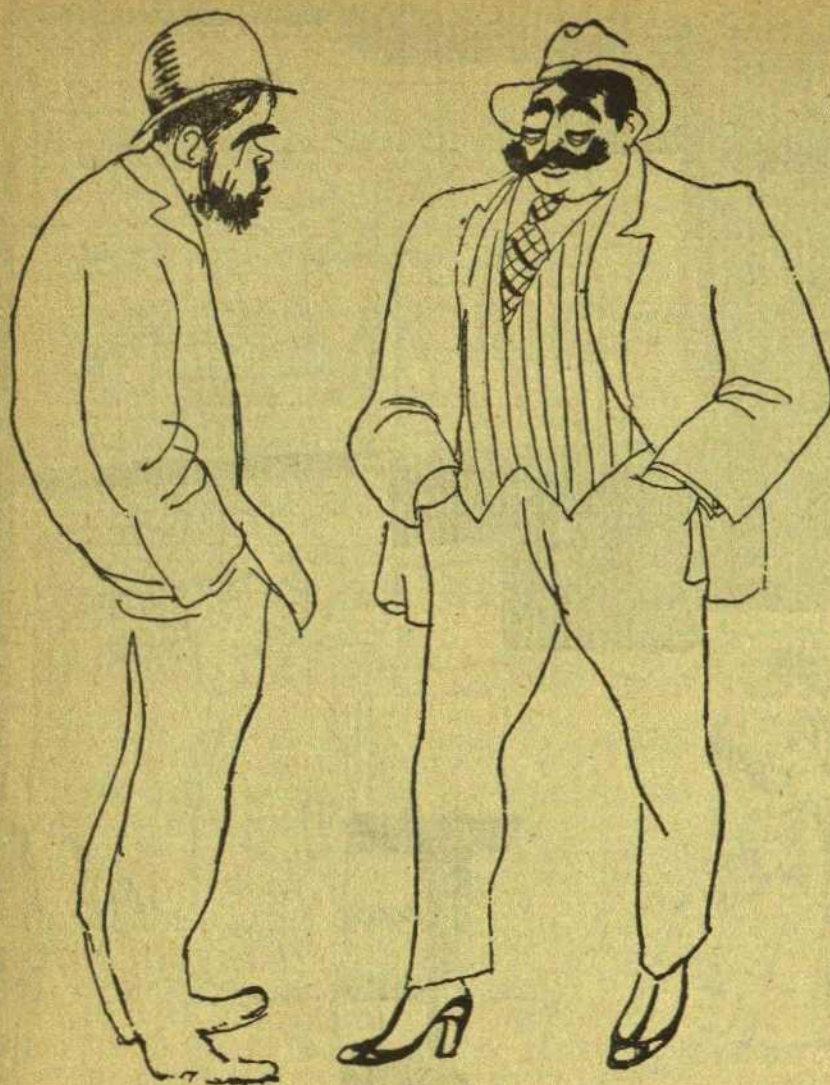
A lo que ell respon:

—Això no li puc assegurar; sols puc dir-li que és la meua dona.

—Cóm està de botons?
—Bé, senyora.
—Vol ensenyar-me'ls?

—Noi, a càla Tuies m'han fet una nota de primera.
—Doncs a mi me n'han fet mitja.

INFLUENCIA DEL VIATJANT EN EL DESENROTILLO DEL PAPITISME

(Apunts per a una conferencia que pensàvem donar avui a tres quarts de quatre de la matinada i que hem bagut de suspendre per manca-nos lloc adequat. Nosaltres bauríem volgut l'«Excelsior» o el foier de l'«Eden».)

El sofert i ultra-papitesc gremi dels viatjants està avui d'enhorabona. Hora era ja que PAPITU, que tantes vegades ha demostrat interessar-se per tots els rams interessats en la complicada i difícil ciència de la curridologia, dediqués un número extraordinari a la classe. Aquesta ho agrairà segurament i procurarà d'avui endavant contribuir més eficaçment si cab encara, a la difusió del nostre setmanari i al desenrotllo de la seva obra de progrés i de cultura, obra a la qual el viatjant coopera d'una manera directa i constant.

Efectivament: segons afirma amb molta serietat un gran amic nostre que en aquestes qüestions intrincades i laberíntiques de la filosofia papitesc és un

Nietzsche i Schopenhauer en una peça, i que actualment està condensat el fruit dels seus estudis pels *music-balis*, *botels meublés* i cases acreditades del carrer Nou i *adyacentes*, en un llibre sensacional titolat «Memories intimes d'un gocet falder, contades per ell mateix», l'estatística i una pila mes d'estudis demostren que'l viatjant té d'ésser no tant sols per tradició i per sonderitat a la classe, sinó per les mateixes condicions en que deu desenvolupar sa tasca, un currido de primera força.

Hem dit abans, i ara ho repetim, que'l gremi de viatjants mereixia que un setmanari de l'importància del PAPITU li dediqués tot un número, fent així merescuda justícia als membres d'una classe que té l'enlairada tasca d'irradiar per tot arreu on passa com una ona d'energia, fecondant camps estèrils i donant lliure curs a veritables torrents de vida, fent-los penetrar aon encara ningú havia lograt obrir-se pas. Tot això, el viatjant no ho obté sinó a costa d'un treball constant, d'una serie infinita de fatigues, i moltes vegades inclús amb greu exposició del seu cap. Si haguéssim de resumir la missió del viatjant, diríem que aquest porta amb ell una diguem-ne manguera amb la que deu regar molts cops regions encara totalment inexplorades vivificant-les i donant-li's, per així dir, l'aliment necessari, talment com quan l'aigua raja abundosa per a remullar les flors d'un jardí dessecat per l'ardor dels raigs del sol. De les conseqüències incalculablement benefactores que han tingut aquestes que hem nomenat mangueres pel desenrotllo de la vida nacional, podríem omplir-ne pàgines senceres.

Al bon viatjant li precisa, abans que tot, una gran dosi d'energia, emprò l'habilitat i la calma són també per ell precioses qualitats. La primera recomenació que s'ha de fer a un viatjant és la que un metge, per cert molt amic meu (tant amic que encara li dec varis nabs de visites que va haver de fer-me per una *panne* que vaig sofrir una nit al carrer de Barbarà per haver-se'm reventat un neumàtic), va fer a una parella que va anar a consultar-li què havien de fer per a tenir família. El nostre amic va examinar-los, i com que res de particular va notar ni a l'un ni a l'altre que s'oposés a la successió, així els hi va manifestar.

—I doncs, què tenim de fer per a lograr els nostres desitjos?—preguntaren tots dos a una.

I el metge, amb aquella filosofia que acostumen posseir tots els deixebles de Galeno, respongué:

—Rès, paciència i constància.

Paciència i constància. Vetaquí quin deu ésser el lema del viatjant. Sense aquestes dues qualitats, el viatjant no arribarà mai a poguer-se dir un membre il·lustre del gremi. El viatjant que se dona compte exacte de l'importància de la seva missió, sab que porta

sempre una mercaderia per introduir, i que sempre, i amb més motiu quan se tracta de regions que han escapat encara al contacte de la concorrencia, no deu mai abandonar-les sense haver-la introduit. L'introducció: aquest deu ésser sempre l'objecte constant i exclusiu del viatjant. Quan ja no pugui introduir-la, que's retiri.

El viatjant, tant en materia de dónes com de negoci—sense buscar la més petita afinitat entre aquestes dues paraules—té molta sortida, o, si prefereixen, molta entrada, lo qual, encara que sembli contrari, ve a ésser lo mateix.

El camp de batalla predilecte per les seves conquestes és la fonda, i si fos possible arribar a formar una estatística dels plats nous que'ls viatjants barcelonins han fet aprendre a moltes minyonetes d'hostal, inexpertes i desproveïdes dels preciosos i delicats coneixements que són precisos per a ésser mestra en la vastíssima ciencia de l'amor, arribaríem a una xifra que espantaria. Els trucs que'l viatjant emplea per a lograr la possessió de la seva conquesta són tant nombrosos com aquestes mateixes. Un dia arriba a l'hostal a l'hora que sab trobarà la xicota sola, dient que té mal de cap, que se troba malament i que té ganes de *tirar-se al llit*; altres vegades se tanca al quarto amb ella parlant-li de romanticisme i de poesia, i li fa contemplar des de la finestra l'entrada dels aucells. I finalment, un truc molt explotat és preguntar-li si ha vist un mocador, unes mostres, un llapiç (sobre tot un llapiç) que ha perdut, fer-la entrar al quarto veïam si li troba, i com que potser que estigui per a'gún recó, doncs, ja se sab, cap a buscar els recons s'ha dit.

El viatjant no pot emprò contentar-se amb aquestes conquestes que podríem nomenar d'ocasió, i per a millor passar el temps que deu residir a Barcelona se busca sempre una querida. Un viatjant sense querida és en efecte algo aixís tant raro com el carrer de Barbarà sense meques. La querida es per ell, quan torna de viatge, com un port de refugi a on pot recalar i descansar de les fatigues del viatge. La seva querida és una querida algo distinta de les altres. Fisiològicament, no és mai exigenta. Mai el fatiga demanant-li esforços físics sobrehumans. Sab en canvi mirar-lo i acaronar-lo com un fill i mentres el té al seu costat tots els seus desvels són per que no's cansi ni malgasti les forces.

La querida del viatjant no li demana que extremi els seus deures d'aimant, ni que li guardi fidelitat mentres és fora, emprò per altra banda reclama lo que podríem nomenar llibertat d'acció, encara que no és precisament acció, quan és sola. Per això, si als bons curridos que cerquen amigues econòmiques els hi demaneu que vos facin un quadre sinòptic dels rams preferits a que dediquen llur activitat, us col·locaràn—amb el vostre permís—després de la clàssica joveneta amb mamà de sis rals i vellot ric i capritxós, la querida del viatjant.

... I vetaquí com un viatjant amic nostre, a causa de la llibertat d'acció de que venim de

parlar, va tenir d'afegir un bell matí—per ell va resultar lleig—al seu mostrari de cotons un paquetet d'un altre cotó, article de primera necessitat que desitgem sincerament als nostres llegidors no'n tinguin mai de fer ús, un cotó que no serveix per filats, sinó per desfiles...

Aquest és moltes vegades l'únic premi que guanya el viatjant en el transcurs de sa exposada tasca, aquesta tasca benemèrita i de reconeguda transcendencia, puix s'ha arribat a demostrar que poble que reb la visita d'un viatjant, poble que augmenta ràpidament, no sols en industria, sinó en naixement!

* *

Terminarem parlant del viatjant que podríem nomenar honorari, es dir, del currido que se fa passar per viatjant per valer-se dels innombrables aventatges d'aquesta professió.

Qui de vosaltres, estimats curridos, no s'ha fet viatjant quan li ha convingut deixar per uns dies a l'amiga de bona fè per una altra de menys bona fè, però de més bon cor i per consegüent de resultat més

—Jo treballo bisuteria.
—Doncs jo treballo el culro.

immediat i més palpable? Per aquests casos, per la querida que voleu abandonar o a qui voleu donar un allarg, per la raspa del «Venus» o de la «Bohemia» a la que no voleu ésser constant en demasia, la professió de viatjant honorari és una verdadera pedra filosofal.

Recordeu's, estimats curridos, d'aquest consell: quan us convingui, feu-vos viatjants, emprò sapigueu triar el gènere. No os feu mai viatjants honoraris de robes, ni de perfumeria, ni de res que pugui agradar a les nenes que els hi dongueu mostres. Feu-vos viatjants d'aiguarràs al per major, de productes químics, o bé feu com el qui vos parla, que quan ha usat d'aquest subterfugi s'ha fet viatjant de taps de suro...

Un descúit

L'Antonet, viatjant de l'important fàbrica anglesa de plàtanos artificials Think Hous & Co, és un dels més valiosos membres que componen aquest aprofitat gremi, en el que la llengua, la barra i la traça són les principals armes de combat. Com a tal, en l'ofici té una gran habilitat i una redoblada destresa per a encolomar l'article. Ha fet unes campanyes espantoses. I de dónes, no'n parlem. Dóna que filustra, dóna que té de tastar el plàtano.

Però el tipu de dóna per a ells són les matrones macices i revingudes, grasses i ben formades, aquella especie de fortalises aon se pot manobrar amb amplitut i verificar savies manobres envolventes.

Amb això, conteu quins ulls faria l'altre dia al baixar a l'estació de X. i veure que del mateix tren baixava una xamosa passatjera rossa oxigenada, alta i esbelta, i exhibint unes defenses naturals aon l'home més pacífic hauria desitjat atrinxer-se, encara que fos precis en el moment culminant batre's en retirada, sacrifici del que sols el sofert gremi de curridos i els savis estratègies saben l'importància extraordinària.

Veure-la i agafar-li unes ganes locas d'oferir-li l'article i buscar la manera de fer-ho, va ésser tot un. La va veure pujar al cotxe d'una fonda, i cap a la fonda s'ha dit. Allí va enterar-se que's tractava d'una «calzonetista», que diu la portera de casa, que treballava aquella nit al teatre del casino.

Inútil afegir lo que va succeir després. L'Antonet va assistir al teatre, al sortir de la funció va esperar-la, i encara que disputant-se-la amb tres o quatre, va lograr endur-se-la a sopar a un dels reservats de l'hotel.

Els nostres llegidors, pràctics en la matèria, comprendran fàcilment com va anar el sopar, i amb l'ansia que l'Antonet esperava l'hora dels postres, aquells famosos postres d'aquests no menys famosos sopars, que moltes vegades resulten ésser podrits.

Finalment, quan ja engrescat a no poguer més arribà el moment culminant, ja s'havia començat a despullar i ella l'imitava, el seu entusiasme va decaure al veure que ella's treia uns postços que simu-

laven ésser aquell voluptuós panorama que ell havia cregut endevinar baix la semitransparencia de la brusa de musselina. No va parar aquí la seva desil·lusió: les anques, aquelles anques tan macices i mengi-voles, també eren postices.

Quan va quedar-se en camisa, aquella dóna, que tant l'havia entusiasmat, al quedar-se sense postços ni perfums, resultava una mena de *bacallà*.

—Apal—digué ella al veure que l'Antonet s'havia deixat caure en una cadira amb el cap baix, molt baix.

El xicot va aixecar-se, sense dir paraula, agafà l'americana que tenia penjada i se dirigí cap a la porta.

—Però aon vas?—cridà ella al veure que el client li guillava?

—Es que no podem fer negoci, tu i jo—digué l'Antonet, que no sabia com sortir-ne.

—Ai, ai! I per què?

—Perquè m'he deixat... el plàtano de mostra a casa!

Una mania

VIAJAVEN en un vagó de democràtica tercera en Pau, en Rodríguez i en Tomeu, tres viatjants molt coneguts del gremi. Com que anaven al mateix punt, un d'ells va treure els bitllets dels tres.

A mig camí en Pau treu el cap per la finestra i diu an en Tomeu, que era el que duia els bitllets:

—Tu, Tomeu, prepara els cartonets, que ve'l revisor:

En Tomeu, tot seri, vinga remenar butxaques.

—Carai, nois! Aquesta sí que és bona! Només em trobo dos bitllets!

—Com ho farem?—feu en Pau.—Tindrem de pagar un bitllet doble!

Després de ràpida deliberació, en Tomeu té una idea.

—Fem una cosa. En Rodríguez, que és el més prim, que s'amagui sota l'assiento. El taparem i sortirem del pas. Després, amb més calma buscarem l'altre bitllet que no sé on dimoni s'es entaforat.

Així ho feren. En Rodríguez, que era el més secall del terceto, s'estirà sota'l banc i els seus dos companys el taparen cuidadosament. A poc, entra el revisor.

—Volen fer el favor dels bitllets?

—Abí van—va fer somrient en Tomeu, treient-se els tres bitllets de la butxaca.

—Tres?—féu el revisor sorprès, doncs al departament no hi havia més que'ls nostres homes.—On és el tercer?

I respon en Pau, tot seri:

—Veurà. Es un xic beneitó, sab? i té la mania de viatjar sota l'assiento. Surt, Rodríguez, surt, que no't farà res aquest senyor...

L'infeliç Rodríguez sortí tot sofocat, renegant de la bromada dels seus companys. Ara sempre viatja sol.

49 FERNANDO VII

—I de què fas?
 —Sóc corredor d'emboquillats.
 —Ja m'ho semblava a mi que'l teu negoci era de boquilla.

ANUNCI

Tinc el gust de presentar-me...

—Jo sóc, senyors, viatjant, per si volen col·locar-me, doncs ara em trobo cessant. Servidor té clientela nombrosa i de força nom, tant aquí com a la *Gleva* i a totes les parts del món. Jo he viatjat sabatilles, xubasquers i calçotets, medalles, llibres, berrets, alfombres, sabó, cotilles, cobrellits, llàpïços, cintes, rellotges, cuiru, crepè, quincalla... (otorga, ja ho sé) i tota mena de tintes. Ferro, cartró, paperines, xiulets, cotó, matalassos, sucre, caixes de compassos, escuradents, sedes, nines. Pintures, postals de vistes, camises, ciment, sabates, encenedors i corbates, puntilles (*ofo*, caixistes!). Mistos d'esca, pells, botons, espardenyas i xeringues,

tota mena de potingues, olis, plomes i mitjons. Conec casi tots els rams, doncs lo que és jo no m'apuro, ja que sé treballar el suro millor que altres viatjants.

Ara si volen saber les meves aspiracions passem a les condicions, que'm sembla que estaràn bé. Retribució: trenta *nabs*, que lo que és jo bé me'ls guanyo, doncs per conèixer bé'l panyo se passen molts mals de caps. Vint *pasies* per xerinola invitant als principals i cinc peles setmanals per netejar la pistola. Dotze *llufes* de dieta per a poguer menjar bé, doncs si no me'n aniré, patint fam, a la... Bordeta. Kilomètric de primera i propines pels cambrers (i així em guardaré els calers

si em serveix una cambrera). Compte obert en tots els Bancs per algun gasto imprevis, que'l demà ningú l'ha vist i es presenten entrebancs. Referencies?... Si convenen, totes les cases d'... aquí poden dar-les, doncs a mi en molta estima me tenen des del primer «Xiringuito» a la casa de'n Damians, de càla Lloro als Encants, de can Bastida al PAPITU; tots me tracten com amics i puc mostrar-me orgullós de conèixer a molts senyors dels més pobres als més rics.

— Ja ho saben, doncs: si es proposen tenir un bon viatjant com cal a tot comerciant i a vendre bo se disposen, pensin amb un servidor que treballa a cuina i corre, i que'l viatjar... de gorra és lo que'm prova millor.

EL VIATJANT

Estudi crític sociològic

El viatjant, el nostre mai prou alabat viatjant català, és digne d'un homenatge col·lectiu. Nosaltres modestament, com cal a personatges de la nostra grandiosa importància, llancem l'idea, i no llancem, per a obrir-li pas, cap grapat de calderilla, perquè corre una crisi que mata. El nostre homenatge aquí el tenen. Consisteix en la pensada de fer un homenatge. Arreplegui l'idea qui pugui i qui vulgui, i contin amb la nostra cooperació, mai negada quan se tracta d'enlairar algun membre de la nostra societat.

El viatjant! El ser més papitesc que gasta kilomètric. El més ferm propagador del nostre credo. L'apòstol incansable del xisto i del conte verd. L'artista en xerramecar i dar gat per llebre, carregant-ho a la consciència de l'amo. L'animació de les fondes de poble. El terror de les minyones d'hostal. El mestre en pesigar cuixes i *islas* adjacents. El sostenidor de cases de meuques rurals. Els professionals del burro mallorquí i del canari. Sers mixtes de persona i de caixa de mostres, que mengen com els musics i treballen el *pedido* i viuen de la *nota* i defensen la casa i l'industria nacional, i parlen de política i són *ateius* i fan conquestes i mouen gatzara, i quan tornen a ciutat perden el caràcter i són com els demés...

Ofici de cul de'n Jaumet; guia de ferrocarrils; llista de fondes i domicilis femenins d'esbarjo; agencia d'informes comercials ambulants... Sense el viatjant,

el comerç fora impossible; l'industria dos quartos del mateix; l'agricultura *un mito*; les fondes plegarien el ram i altres llocs de *recreio* haurien de llicenciar el personal. El viatjant és la pedra fonamental del negoci i de la barrila, doncs ja és cosa sabuda que'l negoci i la barrila van junts; és un poeta d'espardenyia, un sentimental amb catàleg, un filosof amb guarda-polvo i un hèroi a tant per cent i sou fixe. Nosaltres, admiradors de l'ofici, li rendim culte i homenatge. Si no fòssim lo que som, fórem viatjants. Paraula!

Classificar als viatjants és tasca més difícil de lo que sembla. Nosaltres, que coneixem el panyo, establirem, sense admetre responsabilitats, les següents especies:

El casat.—Es com tots i fa com tots, *pero* pensa amb la família. En les converses parla del nen o de la nena. Porta un retrat del «vástago» a la cartera i quan va de brometa adopta precaucions.

El solter.—Acostuma a tenir uns 40 anys: du bigoti negre i té'l cap blanquinós. És currido i embustero i diu que no's casarà mai. Acostuma a casar-se amb la noia gran d'un client.

El senyor.—El que viatja un article que dona molt. L'habilla de metàlic. Du cadena d'or i deixa la cartera a l'amo de la fonda per a que l'hi guardi. Fuma puro amb faixa.

El de cuidado.—Representa a cases de nyigui nyoguique's retrassen a enviar fondos. Molt sovint sabreja

als companys i no's recorda de tornar-ho. Fa de flore-ro i es deixa convidar.

El de les festes majors.—El que procura, deixar-s'hi caure. Freqüenta els envelats i fa barrila, amb desesperació de la casa. Fa poc negoci, però es diverteix.

El tendre.—Fa el primer viatge i va a remolc dels vells. Es tímid i s'entera. Es d'aquells que encara dona detalls del negoci als rivals.

El vell.—Fa 25 anys que viatja. Tracta de tu als clients. Aconsella als joves fins aon li convé. Es mestre en cartes i dòmino.

El bandarria.—Mou gresca a la fonda. Fa l'aleta a la dona dels clients. Segons aon, no paga. Gasta gorra i fuma caliquenyo.

El que va pel terme seri.—Viatja articles que no necessiten mostra. Parla poc i amb to paternal. Retira dejorn. Viatja en primera. No juga, no beu, no...

El de la potra.—Tot li surt be. Arramba amb pedides d'upa. La casa li envia diners a dojo. Fa rotillo entre el bello sexo i acaba casant-se amb la filla de l'amo.

El de la pèga.—Sempre està fent gasto de perman-ganat. Fa poques notes i encara són de gent mal pagadora. Si cau malalt, ja se sab, és quan viatja.

El pessimista.—Tot ho veu negre. Els temps, la crisi, les collites, la guerra... Fa deu o dotze anys que vol deixar l'ofici.

L'optimista.—El que pensa que després d'un temps un altre en ve, i que Déu ne doret, i que arri poc o molt i la qüestió és anar tirant...

El que arriba quan ha passat l'altre...—Es qüestió de deixar-ho corre, quan s'ha agafat aquesta especialitat.

El viatjant no s'improvisa. Té que néixer amb vocació. Aixís com hi ha qui neix amb un pa sota l'aixella, el viatjant hi porta una nota de preus. La seva carrera està ben definida i gaire be mai falla. Comença de meritori, amb obugació d'escombrar. Després passa a l'escriptori fins que's mor o es retira el viatjant de la casa. El xicot demana a l'amo per viatjar, l'amo s'ho pensa i acaba per donar-li el catàleg, les mostres i el kilomètric. Ja s'ha fet el viatjant.

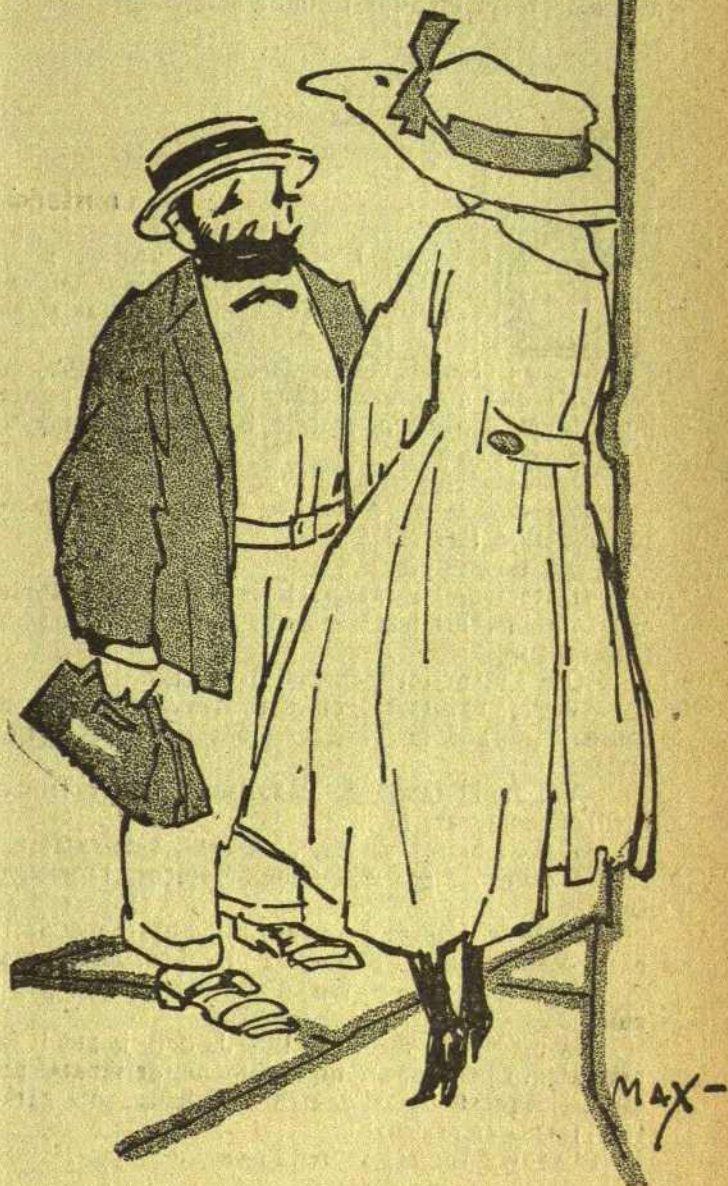
L'aprenentatge és senzill, doncs mai falla el viatjant vell que dona consells i es deixa convidar. Al segon viatge, el novell ja és experimentat i al tercer ja coneix pel tacte a totes les cambreres de les fondes de la línia.

El bon viatjant té les seves regles i no s'aparta d'elles. Per si algú vol ingressar en el gremi, les copiem, segurs de que no fèm cap malifeta. Són aquestes:

1.ª Tenir la llengua baldera. Xerrar per les butxaques.

2.ª No desanimar-se pel «no necessitem res», ni per l'estem surtits...». An això es replica allò de «No hi fa res: veuràn les mostres...»

3.ª No tenir altres ideals polítics que'ls del client. Que aquest és radical? Parlar mal de la Lliga i alabar an en Vinaixa. Que és carlí? Mal de'n Lerroux i preguntar a quina hora hi ha missa. Que és lliguero? Alabar an en Cambó i dir mal de Madrid. I aixís etc.

—Què fas per aquí, Juanitu?
—Lo mateix que tu: corro la plaça per a fer clientela.

4.ª Treballar a la filla del client ric. El casori, devegades, és una solució.

5.ª Augmentar, de boquilla, en un 50 per cent els gastos a l'amo. Un hom be s'ha de divertir!

6.ª No engrescar-se amb les cambreres. Algún pessigot i prou.

7.ª Jogar al canari amb certa moderació, doncs d'allò de «remitan fondos» devegades l'amo se'n cansa.

8.ª Aprofitar l'enviu d'una bona nota per a demanar caler.

9.ª No encaparrar-s'hi.

10.ª Al tornar, dir a l'amo que hi ha crisi i que s'ha fet més del que's podia.

Amb lo dit, suposem que'ls nostres llegidors s'hauran fet càrrec de lo que és un perfecte viatjant. Home papitesc, currido, alegroi, trempat i potser fins barrut, és dels nostres per dret propi. Per això nosaltres, cordialment, li oferim aquest públic homenatge.

Constancia

El senyor Lluiset, que té una botiga de bisuteria i un geni que Déu ne do, reb la visita d'un viatjant que *nada menos* ve del Nord Amèrica.

—Vull oferir-li botons de nacre automàtics, encenedors que no fallen, discs de gramòfon, puntes hig èniques, cadenes de plaqué, boquilles d'ambre...

—No vull res!

—Petaques de pell d'indio, coberts de plata, mitjons de durada, paper d'escriure, savó d'olor, aigua del còp, espelmes foradades...

—Que no vull res!

—Tinters de butxaca, rellotges de níquel, cortes de pantalons, brodats i puntilles, mocadors de seda, preservatius...

—Que tinc de tot!!! Que no m'amoïni...

—Violins i guitarres, eines de manyà, revòlvers de precisió, miralls de butxaca, jocs de cartes, llibres alegres...

—Vol fer el favor de deixar-me en pau? Tinc de tot!!! No compraré res!!!

—Autos, motos, cicles, cicle-cars, side-cars, xarrets, joguines, aigua de Colonia, llàpizos, botelles de tinta...

El senyor Lluiset no pogué aguantar més la barra del viatjant nord-americà i li digué, descompost:

—Si no se'n va, el trec d'una puntada de peu al cull

—A propòsit!—feu el lanki.—Ja deia jo que li faltava algo. Li ensenyaré un nou model de sabates propies per aquests casos, de pell de Calcuta, sola garantida, forma americana...

El senyor Lluiset va rendir-se.

De «re» legislatoria

N Feliu és corredor d'una casa de cotons molt important de la plaça. Al mateix temps un dels membres més curridos que hi ha dintre dels del gremi.

Tornava el xicot l'altre dia de Sabadell aon havia fet unes quantes diligències, i en el vagó de segona que venia va trobar-se una moreneta que de còp i volta li va fer el pès; immediatament va preparar tot

el seu repertori per aprofitar els kilòmetres que faltaven per arribar a Barcelona i veure si en treia res.

S'hi va atancar, pro malgrat sa destresa per a donar taba, la xicota no li feia cas.

Veient que s'acostava al terme del viatge i encara no sabia quina veu tenia, decidí posar en pràctica sa traça en l'art del llenguatge de peus, pro encara no va iniciar els primers moviments de sabata un «Estiguis quiet, simple!» d't amb veu enèrgica acompanyada d'una mirada que no tenia res de tendre el va deixar clavat a l'assiento sense ganes de tornar-hi.

A l'arribar a Barcelona i passar l'andèn, ella se'l mira de dalt a baix amb una mirada d'intens despreci, amb lo que ell, que ja venia carregat del camí, no poguent-se contenir més, va cridar-li:

—Adeu... Tatersall

Sentir això, armar-se la gran bronca, venir l'autoritat i portar els dos a la «delega», va ésser tot un.

A l'arribar allí i després de passar els tràmits corresponents, el Comissari va preguntar quines causes l'havien portat a moure aquell escàndol al mig de la via pública; i ella, molt seria, va acusar an en Feliu d'insult de paraula.

—Voldria fer-me el favor de reproduir les paraules que aquest jove ha pronunciat i que vostè jutja ofensives pel seu honor i dignitat?

—Sí, senyor; sortíem de l'andèn, al baixar del tren, quan aquest jove m'ha cridat *Tatersall!* davant de tota la gent que hi havia.

—I per això?—preguntà el Comissari entre sorprès i malhumorat de que l'haguessin vingut a destorbar per tant poca cosa.—No trobo motiu per armar aquest soroll.

—Això és perquè vostè no veu el significat d'aquesta paraula.

—Efectivament, no n'hi veig cap.

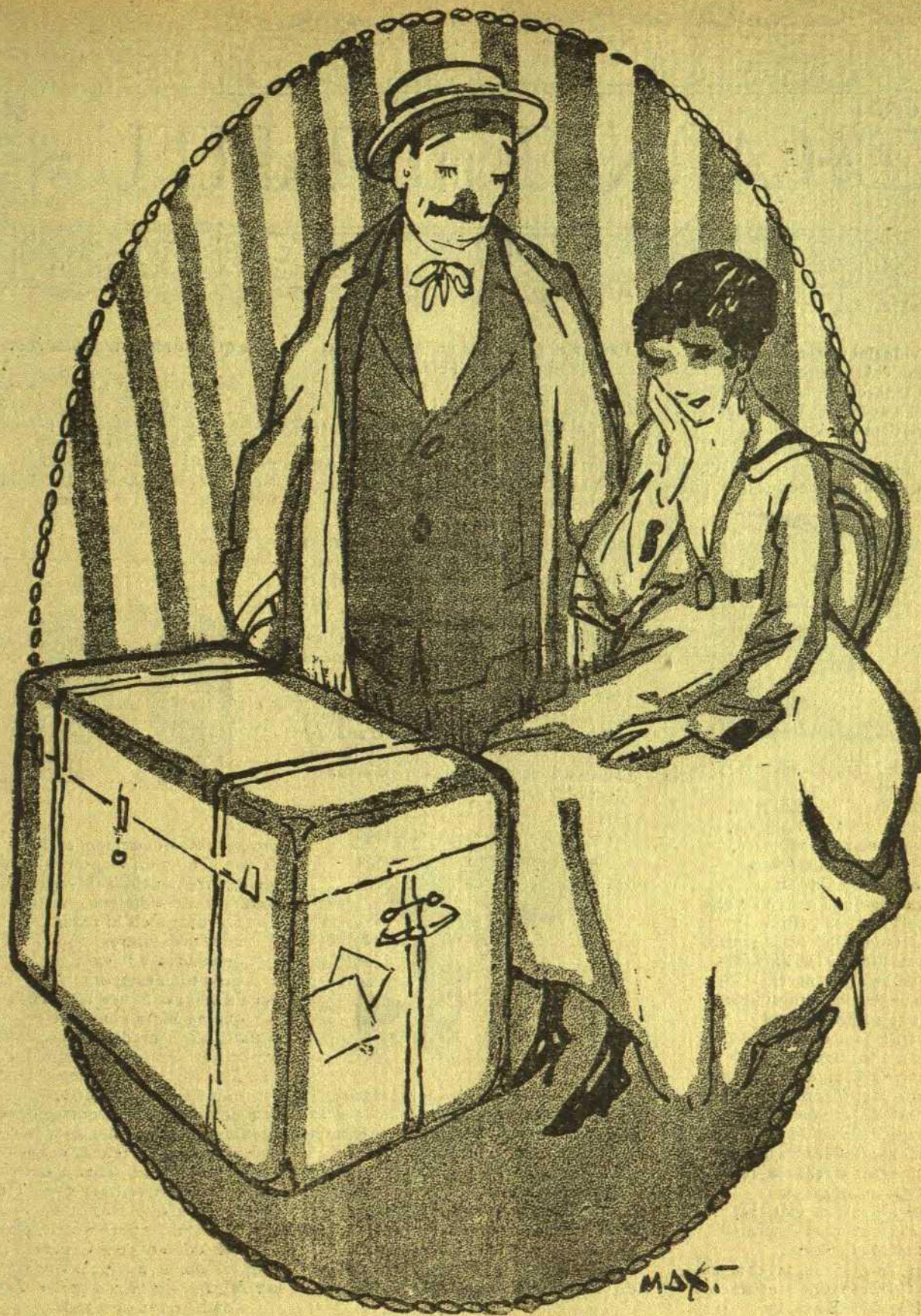
—Doncs aquest jove, al dir-me això, ha vingut a suposar que per cinc cèntims se pot pujar a sobre meu per davant i per darrera.

El perfecte viatjant

(AIGUAFORT)

Vesteix amb relativa i arrugada elegància, festeja com a mínim en sis punts diferents, a totes hores parla de notes d'importància i fuma de setenta per obsequi als clients. S'enllustra les sabates tres cops cada setmana, pregona que en la plaça té d'allò més *carrel*, rondina de la taula dient que no té gana i si's descuida's jala fins al *maître d'hôtel*. Al xamelo d'a cèntim s'entrega cada dia, se fa entrà el desdejuni al quarto amb picardia per grapejà a la raspa dissimuladament; fa bocades de *fuergues* amb xicotetes decentes i a la nit va amb la colla a visitar *clientes* i el paper de *florero* el fa divinament.

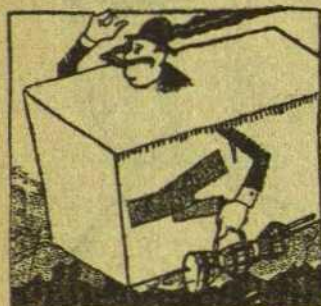
—M'esgarrijo al pensar que tinc d'estar tant de temps sola.

—Això rai, compra't un got...

CARNET DEL PAPITU

La vida del viatge
es una vida alegre,
plena de sensacions, accidentada
i propícia a aventures papitiques.

El viatjant que corre
de la Ceca a la Meca,
té molts punts de contacte amb l'honrat
de les xamoses meques. [gremi

Qui dubti del contacte de que os parlo,
pot pendre referències
a càla Matildona dels Madriles,
a càla Carme vella de Figueres,
a càla Campanera de Mallorca,
a càla Soledad i a càla Adela
de Bilbao; i a Girona

sobre tot i ans que tot a càla Celia.

En tots aquests i altres
establiments benèfics de la gresca,
els viatjants alegres fan l'article
per col·locar les peces...

les peces de l'article que viatgen,
deixant a llurs clientes
que triïn i remenin
de la millor manera,

sobre tot que remenin un bon rato
totes les existències.

Ademés del contacte
que a l'ordre material fa referència,
hi ha certa afinitat entre els oficis
de viatjant i de senyora alegre,
sigui dit sense ganes
de molestà a la classe viatjera,
que és de primera classe
molt sòlida i soferta;

sí, senyors, de primera, tal com sona,
malgrat vagi en segona o en tercera
de Mataró a l'Empalme
o a Malgrat o a Pineda.

Procurarem provà aquesta semblança
amb arguments de pes, com ho fem sempre

i veurà el gremi que en la nostra [tesi
no hi ha motiu d'ofensa.

— Els viatjants d'ofici
són gent de món, com les aventureres,
que són dones de món, i més encara
si porten uns quants anys de barraquetes.
Hi ha viatjants que corren tota Espanya
i d'altres que no passen de Manresa;

els uns són de via ample,
mentres que ls últims són de via estreta,
lo mateix que les dones que la corren
que se'n troben d'amplades molt diver-
n'hi ha d'amples d'espatlla [ses;
i d'estretes... de pit o de caderes.

Als viatjants novells amb poca pràctica
lo mateix que a les ninfes que comencen,
anar pels restaurants els il·lusiona
i per lo tant s'han de purgà amb fre-

quència;
pro quan ells ja estan tips d'anar per
fondes

i empassar-se bífecs de cartró-pedra
i elles també estan tips

d'empassar-se pebrots i faves tendres
o dures moltes voltes,
puix de totes les classes se'n presenten,
quan tenen uns i altres
l'estómac convertit en una especie
d'assiento de'n Falqués, per lo impossible
de que bé se'ls hi assenti lo que mengen,
aleshores reneguem de les fondes,
ells diuen del viatge les mil pestes,
i es lamenten les pobres papellones
de lo molt trista que és la vida alegre.

Un altre punt de vista
que també els posa en condicions idèn-
tiques

es la qüestió important dels concerts gra-
tis
que acostumen a dar tant ells com elles.
Hi ha client que després d'estar tres ho-
mirant la col·lecció que li presenten [res
fa el florero i no compra
ni una mitja dotzena punyeflera.
Nerviós el viatjant treballa el suro
i regira la caixa i la remena,

pro per més que remeni no hi ha modo
de que al client li vinguin; s'ha d'enten-
li vinguin intencions de fer pedido [dre,
malgrat les condicions que li ofereixen.

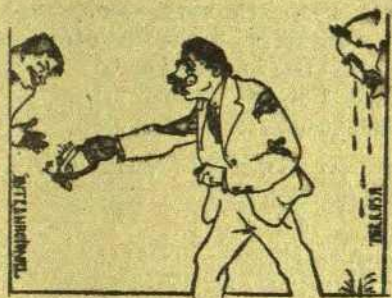
Lo mateix els hi passa
a les aventureres
que's tiren a la cara
cada tio més pelma,
dur de pelar com una mala cossa,
que no logra convence'l
la dona més pintada ni més xunga
per bo que sigui el genre que li ensenya.
I en fi, per completar més la semblança

objecte d'aquest tema,
hem de dir que en el cobro moltes voltes
circumstàncies exactes concorren,
puix si de tant en tant el cas se dona
que'ls viatjants no saben a qui vénen
i algún client més fresc que'l Tibidabo
no paga i deixa protestar les lletres
com si fossin les lletres carrinclones
dels cuplets de'n Cadenes;
aixís mateix les meques que viatgen
per Migdia, per Este o per en Trenta,
s'embarquen devegades
amb certa clientela
que no paga, i per comble de desditxa
deixa un record funest que les doblega.

SPORTS

Pela amb trenta

Ja m'ho deia l'avia: «No juguis quartos, noi, que tots els que juguen perden». Jo no sé si això és veritat, mes lo cert és que a un servidor això de fer apostes li va més malament que'l bigotian en Mariné. Joguesca que faig, jasesab: paga que és gata.

Vostès diràn: i que'n conta a quest ceba? I jo els hi diré que l'entrellat deportiu de tot aquest tinglado és més ensota i que ja

hi arribarem si Déu vol. Un servidor, dies enters, va topar-se en una certa casa on va anar per a pendre informes d'una raspa, amb un futbolero i natatori, que

al di'ls-hi que és currido i retira tard i fa ulleres, ja compendran que és del «Universitari». I és allò: garlant, garlant, vàrem arribar a parlar de sobres si l'«Inter» guanyaria al «Terrassa» i si en Robert s'enduria el campionat acuàtic de velocitat. Rès: un tema com qualsevol altre que'm va costar pela amb trenta, perquè un servidor va apostar que'l «Terrassa» passaria a viure de primera i que'l moreno del còp de puny fóra el pinxo natatori, i, com sempre, vaig p'fiar-la com un home, doncs l'«Inter» va aixafar la guitarra

al «Terrassa» gracies a un penal i al jutge, i en Robert va contemplar tranquil·lament com els altres pencaven, tot prenent un doble... Rès: és allò del «sino desgraciado», que diuen en «La Bohème».

El Campió de velocitat va ser el noi Berdemàs, que amb en Cuadrada són ara per ara i com ara els trumfos de la mar Vella. El «Terrassa» renega amb modors i un servidor lamenta la perduda

de la pela i trenta, digne de millor empleu que d'ésser reventada a l'«Iris» amb la Paquets pel meu amic universitari i currido...

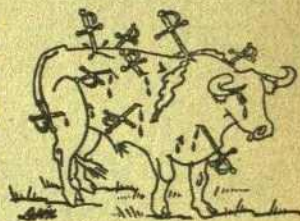

TOROS

La gran... corrida

—Llàstics, fas cara de quaresmal

—Veuràs, fillet del meu cor: això que un home castiç i taurino fins al Papiol surti de casa amb la «alusió» o seria de passar una tarde «tal qual» vislumbrant les gerigonces de'n Joselito de seca, de'n Checa —que és un renom que'm choca— i de'n Gavira, aquell minyó alt i prim com un mànec d'escombra i que't toquin les nou a la plaça veient com en Gavira fa pilota d'un animalet que no té altre defecte que haver nascut amb banyes, vaja, noi gran, no diguis, que trasbalça i emulsiona i fa capgirar les «aldeies» vatúia el catre de Mahoma! Surten uns toros que busquen tou com mengui al Cine i ja'm tens la quadrilla de tomballons i els tracas de lusas fets desfiles i l'arnica per tot beure. Això a un servidor que ha conegut al

Peroy i al Vicents Ferrer, no l'impresiona, maleitsiga la melsa d'un gitano; mes, fillet de ta mare, a casa els d'umenges dinem a les dotze per mor de la por de la propia de qu'«l'arròs s'ens covi, i el ventrell, en tocant les set ja'm diu «no, què fèm parats?...» I com que en Llàstics no se'n va de la plaça mentres hi queda pueblo «ab» ve-t'ho aquí.

—Així digues, doncs...

—Una «catombas» fillet. En Gavira enganyat, en Checa penjat i en Joselito posa a estendre. Una bestiola al corral per no trobar qui li planti cara i en Metralla fent d'advoca de puces. Sis hores de corrida i un mal de cord d'aquells que fan que fins t'agradin els llimacs. Oh! i pensar que a l'altra plaça tot va anar com cil i fins va sortir un tal Alarcón que fenomenal! En fi: que les seques m'esperen, i que si ets servit... Alantà!

TEATRES

Les cases van engegant. Al Tívoli i Eldorado s'hi ha juntat Novitats, on en Morano, l'actor de més pulmons de tota la nació neutral de que per ara disfrutem, fa comedies amb molta més naturalitat que un president del Consell de Ministres a l'ús del país. La gent, naturalment, se'n dona compte de que'n Morano no'ls estafa, i surten de Novitats fent alabances.—Al Poliorama, Lara i López Alonso: Esperem estrenes.—Dissabte, a Romea, estrena d'un drama amb plumes, Felip II i la viram de la Pauleta en escena, titolat «La Reina Inca». La lletra d'un natural del país i la música del mestre Pigem, segons diuen els cartells. A no ésser que'ns trobem camí del canyet, no hi faltarem, doncs la cosa promet.

—T'ha fet pedido la senyora Maria?

—Cal Després de remenar-m'ho tot, m'ha dit que'l negoci no li anava bé.

MOTIUS

DE SANTA COLOMA DE FARNÉS. — Ferragui-llas, Patiràs, Doctor pobre, Cuca, Sidru de les Cabres, Renca-estepas, Cascarri, Farinetes, Merengueru, Figa, Catalec, Setze, Curru, Setzemusic, Pinxu, Caparró, Panxu, Merla, Cabra, Fabana, Trementina, Xinica, Barromba, Cagafigues, Pexixu, Ganxu, Crosta d'Or, Quim de la Peluda, Bomba, Sastre de la Reguera, Car

LA SETMANA ENTRANT...

aniràn els bonics motius de **SANT PERE PESCADOR** (patria de'n Duch i Salvat); els sobrenoms de **PERPINYÀ**, la nostra germana de l'altra banda del Pirineu (allí dels motius en diuen sobrenoms) i els de la barriada del **POBLE NOU**, de la nostra **BARCELONA**.

Motius rurals, ciutadans i internacionals!!

bassó, Mamaburres, Petané, Tripetas, Lloca, Turibiu, Malgravat, Pengarella, Caguetas, Merda d'Oca, Po, Cuatre Cantons, Fam i Set, Bleda, Llebra, Espés, Tremontana, Barretina, Magre, Remena, Peret de les Unces, Esgarrapatànques, Quatre-orelles.

DE COLOMISTES DE BARCELONA (Districte segón). — Paparra, Mira-cielos, Gallego Timbalé, Frai Caldero, Idiota, Plorané, Hardoy (el Gitano), Mossega, l'Home, Burru Sabi, Barbut, Cara Pelut, Millionari, Oso Blanco, Criatura amb pèl, Setmana, Cotilla, Sopas de càl Mallorquí, Sas-punyeta i dò, Peixaté, Mona, Pastas, Ton Cridané, Suru, Asturés que fan riure, Gaceta, Furiós, Cap d'Home, Tapa Forats, Jepet, Cistellé, Visera, Barbas, Padre Cobra, Mec-mec.

DE BAÑOLAS. — Titu Pabrot, Calic dels Bous, Poc i bo, Xupina, Cullarada, Fasol, Puntisa, Nunci, Toxa, Mil Homes, Negasancristus, Viroi, Pim-pom, Garbu, Papaloi, Pepoi, Matacriatures, Sargantana, Capella Bou, Serrallonga, Puput, Xipolina, Creus i Medalles, Sac sec, Pocaroba, Tocatabals, Titella, Sant Pare.

Lògica celestial

o que anem a relatar ocorregué en una important tenda de bisuteria de la ciutat de Tarragona, cual tenda tenia la sort de rebre

cada dos per tres la visita d'un viatjant d'aquells tant trempats, que per gloria de la vida papitesca tant abunden a Catalunya.

Però... sigui que l'home no va caure en gracia, sigui com fos, el cas és que d'aquell important comerç jamai podia obtindre'n una noteta de pedido. L'únic que lograva era perdre una estoneta, que transcorria contant als dependents i fins als principals alguns dels seus savorosos i inagotables xascarrillos. Però sempre a l'arribar a tocar del negoci, rebia la mateixa contesta: «Estem servits», «D'això encara en tenim», etc. Passaven tres, quatre mesos, repel·lia la visita, i d'aquell comerç tampoc ne lograva cap encàrrec.

Un dia l'home estava empipat, i al girar la seva visita a Tarragona volia deixar d'entrar a la dita tenda. Tant sols per atenció va fer-ho, i per no perdre temps va anar dret al negoci, que, com tantes altres voltes, li resultà negatiu. Ja estava el viatjant a punt de marxar, quan li pregaren que's hi explicàs alguna raoneta. L'home no's va fer pregar, i començà així:

«L'altre dia, després d'haver dinat opíparament a l'Hotel Continental, vaig passar un rató deliciós. Fiu-

rin-se que, tot fent la siesta, vaig somniar que quatre an-gelets amb recado exprés del sant pare baixaren del cel a buscar-me per a fer-me co-neixe les infinides glories ce-lestials. Per entre un núvol de núvols, arribàrem a les portes del cel, aon sant Pere, que es-tava sentat darrera un facistol passant el Major, va pregun-tar que qui era jo. Vaig dir-li que un viatjant, i va deixar-me franca l'entrada, i amb galanteria extremada va co-mençar ell mateix a fer-me co-neixer tot el cel. Què de co-ses boniques!... Una d'ange-lets, que ni a Barcelona! Aiii n'hi havia per a tots els gos-tos. Arribà l'hora de dinar, i renoi, quins plats!!! Tots con-feccionats a base de torrades de santa Teresa i de cabell d'àngell!!! Vaig atipar-me de tant gran manera, que als pocs minuts tenia un gran mal de ventre, i la carga, que no devia estar ben estivada, s'escorria cap a popa. Trobant-me en tant gran apuro, digui a sant Pere si volia fer-me l'obsequi de dirigir-me a un W. C. Va contestar-me que al cel no'n gastaven d'allò. I afe-gí: «Tira cap a la dreta, i al mateix reconet trobaràs una porteta blanca; entra, destapa i quedaràs aliviat.» Efectivament: arribo al lloc indicat, destapo... i horrorrr...

Retorno cap a sant Pere i amb misteri li dic si n'hi havia un altre de lloc per a fer dalloncs, doncs al des-tapar havia vist sota meu l'espai i precisament dona-va damunt de Tarragona, i per més coincidència sobre d'una casa que eren amics meus i clients de la casa que jo represento i... la veritat, me sabia greu embru-tar-me damunt d'ells.

—Escolta —va dir-me sant Pere:—Que't fan molts pedidos aqueixos clients?...

—Cap—vaig contestar-li.

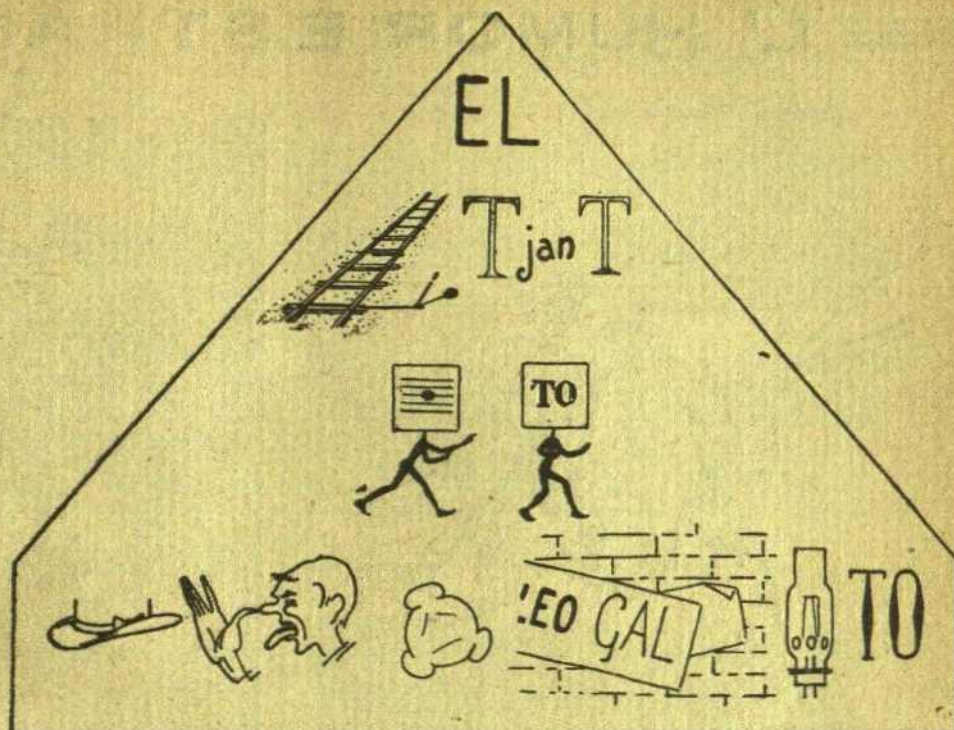
—Doncs caga-t'hi, home, caga-t'hi.»

—I lo més sensible era que tals client eren vostès—va afegir el viatjant, agafant la porta i despedint-se amb una rialleta de picardia...

Uns amics del PAPITU: Aniran si ne hi ha cap destorb. Una abraçada col·lectiva. — Papitu del correr Milans: Vostè és molt de la broma i ens agradaria tenir-hi tractes. Anirà tot,

GEROGLIFIC N.º 46

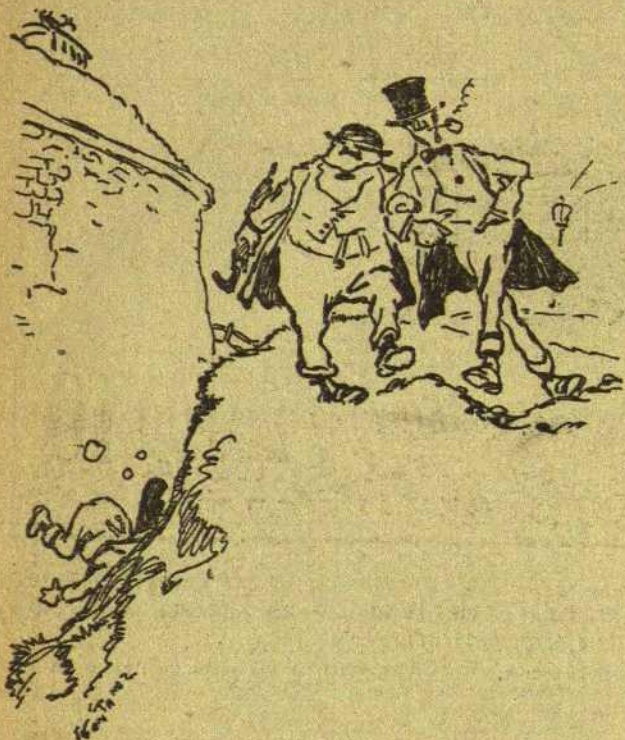

Tota persona que vulgui saber si ha endevinat o no els geroglífics que publiquem i anirem publicant, ha d'enviar la solució an aquesta Redacció i se li respondrà a la secció de *Correspondencia*.

Recomanem que se'ns envii les solucions com a material d'impremta, perquè seran publicades en la secció aludida.

amb un xic de xanfaina. El vers es massa candorós. Si sem-bla de natillal.—*Lo noi castrat*: Suposo que això serà una bro-ma, eh? Perquè amb gent sense... substancia no hi volem res.—*9 de Julio*: Es una encepogada molt caia. Ens hi hem fet un panxo de riure.—*Sardinópolis*: L'encarterem — *Un desesperat*: Ho comentarem amb tota la serietat possible. Ah! Per aquí tenim una «browning» venturera.—*Sardinópolis*: Visca l'abundor. I no dirà que no repetim.—*Un figa-olivas*: Ja s'ha dit d'altra manera. Quina llàstima!—*B. V.*: Ho arreglarem. Records al senyor Arnabat.—*Petit Monganeto*: Home! No ens escrigui amb paper de las Hijas de María! Guardi les formes!—*Kap de fusta*: Mercès. Els guardem com a cosa fina. I so-bres a la discreció, descuidi. Som una guardiola.—*T. P. C.*: Encantats i fins un xic emocionats. Lo que vulgui. Tot lo nostre es de vostè. Ai, sí!—*Clayvell*: El felicitem. Es difícil, més per vostè no hi ha dificultats. Prengui's un xarop a la nostra salut.—*P. Pito*: La primera ratlla deu dir: «Si sans vols els masovers...» Respecte a l'ortografia, no miri prim.—*Seneca Petit, K. K. Dolsa, Llom Illo i S. R. M.*: Cap al final ho esguerren. Acaba dient: «gasta en gomas els diners».—*Rakul*: Ho posarem. Celebrem el «veure'l» de nou. Su-posem que ara no ens serà infiel.—*Papa Fígues*: Posi diners en contes de calers i ja està.—*M. Amellam*: Uva. En Llásticos el saluda i el convida a cinc de la forta.—*Nakereta*: Molt bé. Ja està complet l'encàrrec de la Gravada. Diu que en-davant les hatxes.—*Els inseparables alegres i confiats*: Records a la font d'inspiració. Anirà un dia o altre. Bon profit i re-cords de'n Buendía, que d'això de les puces també en sab la prima.—*P. Pedall P.*: Això és un bombol La nostra mo-destia se'n ressent.—*Toh. Hac. Uls*: Ho posem a l'infern de l'americapa.

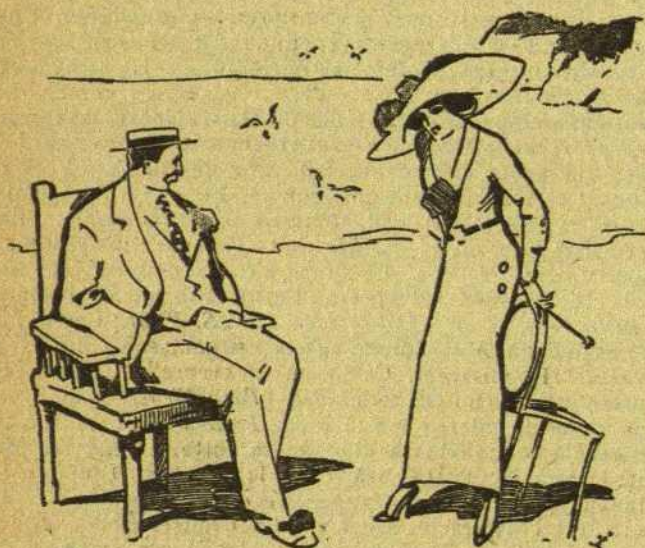
== L' HUMOR E STRANGER ==

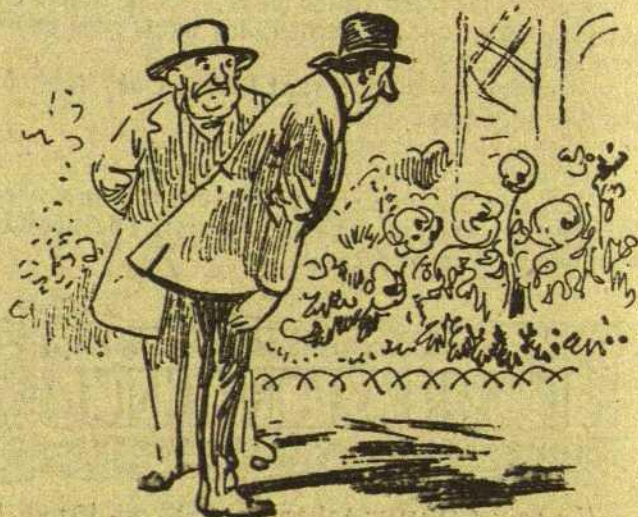
—Que és mal educat! Se'n ha anat sense despedir-se.

—En Rafel s'ha casat amb la Mimi. Abans jo ja valgu posar-lo en antecedents de la seva xicota, doncs l'home previngut val per dos.
—I tot i valer per dos, ne en tindrà prou la Mimi.

—No tens cap fill?
—No.
—I la teva dona?

—Quines flors més maques! Sembien de paper!

Estos Microbios

son los que causan la
blenorragia o gono-
rrhea y se destruyen con

SYRGOSOL

La Ciencia ha donat un pás gegantí

Les eminencies mèdiques reconeixen amb unanimitat les excel·lents propietats curatives de la Injecció SYRGOSOL, i la consideren com el remei ideal de la blenorragia (purgacions). Se garantitza l'acció immediata i sense dolor

DE VENDA

En les Farmàcies de la Cruz, Segalà, Alsina, Casellas, Serra, Vicens Ferrer i sucursals, etc.

Envia gratuït a qui ho sol·liciti de l'interessant folletó «La Blenorragia y su tratamiento» dirigit-se a SYRGOSOL, Rambla de les Flors, 8, farmàcia.

!!CAVALLERS!!

Per preservatius bons, barats i de les millors marques del país i estranger, dirigir-se a la més antiga i acreditada casa

Carier Cardenal Casañas, núm. 4.-BARCELONA

LA FRANCESA

SARNA-Ronya

Sense bany la cura ràpidament el

ANTISARNIC MARTÍ 2'50 fracs

El més econòmic, segur i inofensiu

De venda en totes les farmàcies, i

Parlament, 17. — BARCELONA

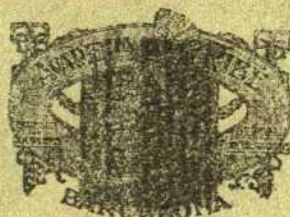
SARNA (Ronya)

El producte patentat

SULFURETO CABALLERO

no té els inconvenients dels sulfuretos. En 10 minuts fa desaparèixer la sarna. Desconfieu de les imitacions!

Assalt, 86, BARCELONA Centres de específics

Les que vulgueu ser «Cuple-
tistes» i aprendre bé el cant
dirigiu-vos a la

Academia Ribé

Assalt, 56, entresol

**UN REMEI
QUE CURA**

En tots, absolutament en tots els casos en que la Debilitat del cervell, la Debilitat sexual (impotència), la Neurastenia, les Afeccions de la mèdula, la Vellesa prematura, l'Agotament físic per excessos, la Pèrdua de la memòria i la Debilitat nerviosa, han fet presa d'un individu, la **CURA de BOSTON** (en pil·les) a base de substàncies tòniques combinades pel procediment especial **BOSTON** li retornarà sempre la salut perduda

BOSTON CHEMICAL WORKS - WATFORD

Depòsit: Segalà, Rambla de les Flors, 14. **ALSINA**, Passat-
ge del Crèdit, 4. — **BARCELONA**.

LADILLAS (cabras)

exterminades en un minut amb

L'INSECTICIDA PARADELL

UNA pesseta frasc : Per correu 1'50 ptes,

Farmacia Paradell

Assalt, 28 (carrer Nou)

**CICLES
PATINS
JERSEIS**

SANROMA

PILOTES de FOOTBALL y TENNIS y tota classe d'articles de

SPORT MOTOCICLETES y SIODE CARS SUN

A. SANROMA - Balmes, 62 - Teléfono 1445 - BARCELONA

EXAVIER-GÜE
1910

—Ai, maridet meul Ja se sab: quan te'n vas de viatge... capficada fins que tornes.